

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

04 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:
președinte –Petru Ursache,
judecătorii – Ghenadie Nicolaev și Vladimir Timofti,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpatul Mihail Burlacu și avocatul Liliana Panuș, în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2013 în cauza penală în privința lui

Burlacu Mihail Vasile, născut la 24 iunie 1989, originar din s. Căpriana, r-nul Strășeni, domiciliat în s. Vorniceni, r-nul Strășeni, str. Victoriei 22;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 01.11.2011 - 09.04.2012 (prima instanță)***
- 2. 21.05.2012 – 22.01.2013 (instanța de apel)***
- 3. 08.10.2013 – 04.12.2013 (instanța de recurs)***

Asupra admisibilității recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 09 aprilie 2012, procesul penal în privința lui Burlacu Mihail în baza art. 179 alin. (1) Cod penal a fost încetat, în legătură cu împăcarea părților.

Burlacu Mihail a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Procesul penal în privința lui Burlacu Mihail în baza art. 105 Cod contravențional a fost încetat, pe motivul expirării termenului de atragere la răspundere contravențională.

1.1. Prin aceeași sentință, au fost condamnați Timoș Nicolai și Voloșciuc Petru, însă în privința lor hotărârile judecătorești nu se contestă și nu se examinează în prezent.

2. În fapt, instanța de fond pe baza probelor administrate la dosar a constatat că, Timoș Nicolae, Voloșciuc Petru și Burlacu Mihail, la data de 13 octombrie 2011, pe la orele 04:00, aflîndu-se în s. Vorniceni, r-nul Strășeni, fiind în stare de

ebrietate alcoolică, urmărind scopul clarificării unor relații de conflict, care au avut loc anterior între Burlacu Mihail și Vataman Vitalie, s-au pornit spre domiciliul ultimului avînd scopul de a-l speria. Burlacu Mihail și Timoș Nicolai au luat cîte un cuțit de bucătărie, iar Voloșciuc Petru un balon cu aerol. Ultimul era îmbrăcat într-o scurtă cu glugă pe cap, Burlacu Mihail într-un pulover cu glugă pe cap, iar Timoș Nicolai cu o căciulă cu fular la gît și la gură. Cînd au ajuns la poarta casei părții vătămate Vataman Vitalie, Burlacu Mihail a sărit gardul și a intrat în ograda casei, unde, a deschis poarta, după care Voloșciuc Petru și Timoș Nicolai au intrat în ogradă. Burlacu Mihail a deconectat energia electrică, iar Voloșciuc Petru și Timoș Nicolai, apropiindu-se de ușa casei, l-au strigat pe Vataman Vitalie. Ultimul, auzind zgomot a ieșit afară și văzînd două persoane a dorit să aprindă lumina, intrînd în casă și închizînd ușa în urma sa. În acest moment, Timoș Nicolai a încercat să-l oprească însă nu a reușit, iar Voloșciuc Petru a stropit cu aerosol, după care, toți trei au părăsit curtea casei lui Vataman Vitalie.

Tot ei, pe la orele 04:20, întorcîndu-se de la casa lui Vataman Vitalie, aflîndu-se în s. Vorniceni, r-nul Strășeni, fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind scopul de a cere țigări și a mai speria careva persoane, avînd intenția violării de domiciliu, ilegal, fără consimțămîntul proprietarului, au pătruns în locuința din s. Vorniceni, r-nul Strășeni a lui Gheorghiciuc Alexandru, unde, după ce au cerut și au primit țigări, avînd scopul de a-l speria pe ultimul, Timoș Nicolai a cerut în limba rusă transmiterea banilor, iar după ce aceștea au considerat că scopul vizitei lor a fost atins, au părăsit domiciliul lui Gheorghiciuc Alexandru.

Tot la 13 octombrie 2011, pe la orele 04:30, Burlacu Mihail și Timoș Nicolai, aflîndu-se în s. Vorniceni, r-nul Strășeni, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în continuarea acțiunilor sale infracționale, urmărind scopul de a mai speria careva persoane, avînd intenția violării de domiciliu, ilegal, fără consimțămîntul proprietarului au pătruns în locuința din str. Victoriei nr. 1, s. Vorniceni, r-nul Strășeni a părții vătămate Luchian Vera, unde Timoș Nicolai a cerut în limba rusă ca victima să-i transmită bani, iar Burlacu Mihail imita căutarea banilor, după care aceștea, considerînd că scopul vizitei lor a fost atins, inculpatul Burlacu Mihail, acționînd în stare de exces de autor, pe ascuns, a sustras de pe masă un aparat de telefon la preț de 100 lei, după ce ambii au părăsit locul infracțiunii.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Burlacu Mihail să fie condamnat în baza art. 188 alin.(2) lit. b), c), d) și e) Cod penal și în baza art. 179 alin. (2) Cod penal.

În motivarea apelului, procurorul a invocat că sentința contestată este ilegală, deoarece prima instanța incorect l-a achitat pe inculpat pe capătul de învinuire în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, din motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, totodată, acuzarea consideră că prima instanță neîntemeiat a recalificat acțiunile lui Burlacu Mihail din prevederile art. 188 alin.(2) lit. b), c), d), e) Cod penal în cele ale art. 179 alin. (1) Cod Penal, fiindcă acuzarea a prezentat suficiente probe care confirmă cu certitudine vina inculpatului de comiterea infracțiunilor incriminate. La fel, a menționat că instanța de judecată nu a dat o apreciere justă probelor administrate în cauză, mai mult, a interpretat greșit

noțiunea de domiciliu și eronat a concluzionat că în speță nu există obiectul infracțiunii prevăzute la art. 179 Cod penal. Totodată, aceasta greșit a indicat că nu a fost demonstrată intenția de a comite infracțiunea de tâlhărie, cu toate că părțile vătămate Luchian Vera și Gheorghiciuc Alexandru au indicat că inculpatul cerea insistent bani și țigări. La faza de urmărire penală, inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, inclusiv intenția de a comite atac asupra persoanei cu scopul de a sustrage surse financiare, iar ulterior, în prezența apărătorului, a manifestat voința de a recunoaște vinovăția doar în scopul stabilirii unei pedepse mai blânde, fiind încheiat și acord de recunoaștere a vinovăției.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2013, a fost admis apelul declarat de acuzatorul de stat, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit căreia Burlacu Mihail a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e) Cod penal la 6 (șase) ani închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

Procesul penal în privința lui Burlacu Mihail în baza art. 179 alin. (1) Cod penal a fost încetat, în temeiul art. 109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

4.1. Pentru pronunțarea deciziei, instanța de apel a constatat că, Burlacu Mihail, la data de 13 octombrie 2011, pe la orele 03:00, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Timoș Nicolai și Voloșciuc Petru, fiind în stare de ebrietate alcoolică, având scopul comiterii unui atac tâlhăresc, având asupra lor cuțite de bucătărie și fiind mascați cu căciule pe cap, au pătruns prin acces liber în gospodăria lui Gheorghiciuc Alexandru din s. Vorniceni, r-nul Strășeni, unde, pentru realizarea scopului criminal, l-au atacat pe pătimit, amenințându-l cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea acestuia, violență, care a fost manifestată prin lipirea de către Burlacu Mihail a lamei cuțitului în regiunea gâtului părții vătămate, cerînd mijloace bănești de la ultimul în mod insistent, însă nu le-au obținut din motiv că victima nu dispunea de ele, după care au părăsit locul comiterii infracțiunii.

Tot la 13 octombrie 2011, pe la orele 03:40, Burlacu Mihail și Timoș Nicolai, în continuarea acțiunilor sale criminale, fiind în stare de ebrietate alcoolică, având scopul comiterii unui atac tâlhăresc, după o înțelegere prealabilă și de comun acord, având asupra lor cuțite de bucătărie și fiind mascați, au pătruns prin acces liber în gospodăria lui Luchian Vera, din r-nul Strășeni, s. Vorniceni, str. Victoriei, nr. 1, unde, au atacat-o pe ultima, amenințînd-o cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea, violență care a fost manifestată prin lipirea de către Timoș Nicolai a lamei cuțitului în regiunea gâtului și în mod insistent au cerut mijloace bănești de la ultima, însă nu le-au obținut deoarece victima nu dispunea de ele, ulterior, în mod deschis au sustras un aparat de telefon fix la prețul de 100 lei, după care au părăsit locul comiterii infracțiunii.

Tot la data de 13 octombrie 2011, pe la orele 04:00, Burlacu Mihail, Timoș Nicolai și Voloșciuc Petru, în continuarea acțiunilor sale criminale, fiind în stare de ebrietate alcoolică, după o înțelegere prealabilă și de comun acord, fiind mascați și având scopul pătrunderii ilegale în domiciliul părții vătămate Vataman Vitalie din s. Vorniceni, r-nul Strășeni, au pătruns în ograda acestuia prin scoaterea lacătului de la poartă, unde, Voloșciuc Petru avînd asupra sa un aerosol, au încercat să

pătrundă în casă, însă victima a reușit să închidă ușa, după care inculpații au părăsit ograda gospodăriei.

4.2. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis că probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în prima instanță, au demonstrat cu certitudine existența în acțiunile inculpatului Burlacu Mihail a componentei de infracțiune prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. b), c), d) și e) Cod penal și 179 alin. (1) Cod penal.

La fel, Colegiul penal a concluzionat că prima instanță nu a dat o apreciere justă probelor prezentate, iar în consecință a făcut o încadrare juridică greșită a faptelor comise de inculpat.

5. Împotriva deciziei au declarat recursuri ordinare:

- avocatul Panuș Liliana în numele inculpatului, care solicită, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, invocând că instanța de apel incorect a recalificat acțiunile lui Burlacu Mihail în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e) Cod penal, deoarece inculpatul nu a folosit careva mijloace de deghizare special adaptate pentru a nu fi recunoscut, iar referitor la prezența cu scop de amenințare „cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanelor”, adică a cuțitelor de bucătărie, însăși părțile vătămate au declarat că nu au observat ca inculpatul să dețină sau să le arate un cuțit. Referitor la balonul cu aerol menționează că, dacă se presupune că acest mijloc ar fi avut un conținut de gaze, folosirea lui nu putea provoca prejudiciu integrității fizice a persoanei.

Mai mult, recurentul invocă că, părțile vătămate nu au careva pretenții față de inculpat, totodată, nici unul din acestea nu au declarat direct că inculpatul a săvârșit un act de tâlhărie, ci doar au auzit cum niște băieți glumeau și râdeau, lor însă nimic nu le-a fost sustras.

Totodată, avocatul solicită repunerea în termen de contestare a recursului deoarece inculpatul, l-a omis, din motive de sănătate și necunoscând legislația în vigoare;

- inculpatul Burlacu Mihail, care solicită, casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri cu aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate, invocând faptul că, în baza deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 iulie 2013, a fost casată parțial sentința și decizia în latura pedepsei, rejudecată cauza penală în privința complicilor săi, Timoș Nicolai și Voloșciuc Petru și pronunțată o nouă hotărâre, prin care executarea pedepsei de 5 ani închisoare, a fost suspendată pe un termen de probă de 5 ani.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității acestora, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate de inculpatul Burlacu Mihail și avocatul Panuș Liliana, în numele inculpatului împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestora în cazul în care constată că sunt declarate peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală (*modificat în redacția Legii nr. 66 din 05.04.2012, care a intrat în vigoare la 27.10.2012*), termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, inculpatul Burlacu Mihail, cunoștea despre examinarea cauzei în privința sa, a participat în cadrul ședințelor de judecată în instanța de apel, fapt confirmat prin procesele-verbale ale ședințelor de judecată (vol. 3, f.d. 21, 45, 47), inclusiv a fost audiat pe marginea celor incriminate (vol. 3, f.d. 34-36).

Aceste circumstanțe certifică faptul că termenul de 30 zile de contestare cu recurs a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursurile în cauză au fost declarate de inculpatul Burlacu Mihail la data de 22 iulie 2013 (vol. 3, f.d. 167), iar de avocatul Panuș Liliana, în numele inculpatului, la data de 19 noiembrie 2013 (vol. 3, f.d. 171), prin urmare, Colegiul penal consideră că recursurile în cauză au fost depuse peste termen.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursurilor împotriva deciziei instanței de apel pronunțate integral la 19 februarie 2013 expira la 22 martie 2013, iar recurenții au avut reală posibilitate de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și de a declara recursuri în termenul stabilit de lege.

Raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, rezultă că recursurile declarate de inculpatul Burlacu Mihail și avocatul Panuș Liliana, în numele inculpatului urmează a fi inadmisibile, ca fiind declarate peste termen.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul Mihail Burlacu și avocatul Liliana Panuș, în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2013 în cauza penală în privința lui ***Burlacu Mihail Vasile***, din motiv că sunt declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 decembrie 2013.

Președinte
(semnătura)
Petru Ursache

Judecător
(semnătura)
Ghenadie Nicolaev

Judecător
(semnătura)
Vladimir Timofti

**Copia corespunde originalului
Judecător:**

Ghenadie Nicolaev

